

# Uznawanie organizacji producentów, zrzeszeń organizacji producentów oraz organizacji międzybranżowych na rynku mleka i przetworów mlecznych

## Podstawy prawne:

- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 671 z późn. zm.),
- rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) Nr 880/2012 z dnia 28 czerwca 2012 r. (Dz.U.U.E.L.2012.263.8),
- rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) Nr 511/2012 z dnia 15 czerwca 2012 r. (Dz.U.U.E.L.2012.156.39 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1228),
- rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 grudnia 2022 r. w sprawie szczegółowych warunków uznania organizacji producentów i zatwierdzenia jej planu biznesowego oraz uznania zrzeszenia organizacji producentów i organizacji międzybranżowej funkcjonujących na rynku mleka i przetworów mlecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2591),
- rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 lutego 2016 r. w sprawie współczynników równoważności określających ilości mleka wykorzystywanego do wyprodukowania podstawowych przetworów mlecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 219).

## Cele organizacji producentów i ich zrzeszeń na rynku mleka i przetworów mlecznych

Organizacja producentów/ zrzeszenie organizacji producentów dąży do realizacji co najmniej jednego z niżej wymienionych celów:

- 1) zapewnienia planowania i dostosowania produkcji do popytu, w szczególności w odniesieniu do jakości i ilości,
- 2) koncentracji podaży oraz wprowadzania do obrotu produktów wytwarzanych przez ich członków,
- 3) optymalizacji kosztów produkcji i stabilizowania cen producentów.

## Warunki uzyskania uznania

O uznanie za **organizację producentów** w sektorze mleka i przetworów mlecznych może ubiegać się podmiot zrzeszający rolników (producentów), jeżeli:

- 1) powstał z inicjatywy producentów, którzy dążą do realizacji co najmniej jednego z celów, o których mowa powyżej;
- 2) jest utworzony **co najmniej przez 20 członków**;
- 3) akt założycielski zawiera wszystkie elementy wskazane poniżej;
- 4) w okresie 12 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o uznanie, co najmniej 20 członków tej organizacji wytwarzało i wprowadzało do obrotu mleko lub przetwory mleczne;
- 5) członkowie organizacji producentów będący producentami stanowią co najmniej 80% liczby członków tej organizacji;
- 6) istnieją wystarczające dowody wskazujące na to, że są one w stanie właściwie prowadzić swoją działalność zarówno w kategoriach czasu, jak i efektywności oraz koncentracji podaży.

Dyrektor oddziału regionalnego ARiMR uznaje **zrzeszenie organizacji producentów** w sektorze mleka i przetworów mlecznych, jeżeli:

- 1) jest utworzone co najmniej przez 2 uznane organizacje producentów, które dążą do realizacji co najmniej jednego z celów, o których mowa powyżej;
- 2) w akcie założycielskim tego zrzeszenia jest określona minimalna ilość mleka lub przetworów mlecznych, wyprodukowanych w gospodarstwach członków organizacji tworzących to zrzeszenie, która jest wprowadzana do obrotu przez organizacje za pośrednictwem utworzonego zrzeszenia;
- 3) okres wypowiedzenia członkostwa w tym zrzeszeniu jest nie krótszy niż 6 miesięcy,
- 4) istnieją wystarczające dowody wskazujące na to, że są one w stanie właściwie prowadzić swoją działalność zarówno w kategoriach czasu, jak i efektywności oraz koncentracji podaży.

Dyrektor oddziału regionalnego ARiMR uznaje **organizację międzybranżową** w sektorze mleka i przetworów mlecznych, jeżeli:

- 1) zreszta przedstawicieli obszarów działalności gospodarczej związanych z produkcją mleka surowego oraz związanych z przynajmniej jednym z następujących elementów łańcucha dostaw: przetwarzanie produktów sektora mleka i przetworów mlecznych lub handel nimi, w tym dystrybucja;
- 2) zostały utworzone z inicjatywy wszystkich lub niektórych przedstawicieli;
- 3) prowadzą w jednym regionie Unii lub większej ich liczbie, z uwzględnieniem interesów członków tych organizacji oraz interesów konsumentów jedno lub większą liczbę następujących działań:
  - a) poprawa znajomości oraz przejrzystości produkcji i rynku, w tym poprzez publikację danych statystycznych na temat cen, wielkości i czasu trwania zawartych wcześniej umów na dostawy mleka surowego oraz poprzez dostarczanie analiz potencjalnego przyszłego rozwoju sytuacji na rynku na poziomie regionalnym, krajowym lub międzynarodowym;
  - b) pomoc w lepszej koordynacji sposobu, w jaki produkty sektora mleka i przetworów mlecznych są wprowadzane do obrotu, w szczególności poprzez badania rynku i analizy rynkowe;
  - c) promowanie spożycia mleka i przetworów mlecznych na rynku wewnętrznym i zewnętrznym oraz dostarczanie informacji na ten temat;
  - d) poszukiwanie potencjalnych rynków eksportowych;
  - e) sporządzanie standardowych zgodnych z przepisami Unii wzorów umów sprzedaży mleka surowego nabywcom lub dostarczania przetworzonych produktów dystrybutorom i sprzedawcom detalicznym z uwzględnieniem potrzeby osiągnięcia warunków uczciwej konkurencji i unikania zakłóceń na rynku;
  - f) udzielanie informacji i prowadzenie badań niezbędnych do dostosowania produkcji na korzyść produktów lepiej dopasowanych do wymogów rynkowych oraz gustów i oczekiwań klientów, w szczególności w odniesieniu do jakości produktów i ochrony środowiska;
  - g) utrzymywanie i rozwój potencjału produkcyjnego sektora mleczarskiego, między innymi dzięki promowaniu innowacji i wspieraniu programów w zakresie badań stosowanych i rozwoju, aby w pełni wykorzystać cały potencjał mleka i przetworów mlecznych, zwłaszcza z myślą o tworzeniu produktów mających wartość dodaną, które będą atrakcyjniejsze dla konsumentów;
  - h) poszukiwanie sposobów ograniczenia stosowania środków ochrony zdrowia zwierząt, poprawa zarządzania innymi środkami produkcji oraz poprawa bezpieczeństwa żywności i zdrowia zwierząt;
  - i) rozwijanie metod i instrumentów służących podniesieniu jakości produktów na wszystkich etapach produkcji i wprowadzania do obrotu;
  - j) wykorzystywanie potencjału i ochrona oraz promowanie rolnictwa ekologicznego, jak również produkcja produktów z nazwami pochodzenia, znakami jakości i oznaczeniami geograficznymi;
  - k) promowanie zintegrowanej produkcji oraz innych metod produkcji korzystnych dla środowiska;
- 4) prowadzą działalność w jednym lub większej liczbie regionów na danym terytorium;
- 5) mają znaczny udział w działalności gospodarczej, o której mowa w ww. pkt 1;
- 6) same nie biorą udziału w produkcji produktów sektora mleka i przetworów mlecznych, ich przetwórstwie lub handlu nimi.

### **Prawa i obowiązki członków określone w akcie założycielskim organizacji**

Akt założycielski powinien zawierać:

- 1) postanowienie zobowiązujące wszystkich członków organizacji będących producentami do **wprowadzania za pośrednictwem tej organizacji całej ilości mleka lub przetworów mlecznych wyprodukowanych w ich gospodarstwach;**
- 2) postanowienia zobowiązujące organizację producentów do wytwarzania i **wprowadzania do obrotu rocznie nie mniej niż 2 milionów kilogramów mleka lub przetworów mlecznych** wyprodukowanych w ramach tej ilości mleka;
- 3) postanowienia zobowiązujące organizację producentów do posiadania w swoim składzie **co najmniej 80% członków będących producentami;**
- 4) postanowienia umożliwiające jej członkom, udziałowcom lub akcjonariuszom będącym producentami kontrolę organizacji oraz podejmowanych w ramach tej organizacji decyzji, w tym dotyczące, wyrażonej w procentach, wielkości posiadanych przez nich udziałów lub akcji oraz dopuszczalnej,

wyrażonej w procentach, ilości głosów przysługujących im na zgromadzeniu wspólników, walnym zgromadzeniu albo walnym zebraniu członków tej organizacji\*;

- 5) postanowienie dotyczące:
  - a) nieprzynależności członków organizacji do innej organizacji producentów uznanej w sektorze mleka lub przetworów mlecznych,
  - b) nieprzynależności członków organizacji do grupy producentów rolnych w rozumieniu przepisów o grupach producentów rolnych i ich związkach uznanej ze względu na grupę produktów: mleko krowie, owcze lub kozie;
- 6) okres wypowiedzenia członkostwa, który nie może być krótszy niż 6 miesięcy.

\*Żaden z członków, udziałowców lub akcjonariuszy będący producentem nie może dysponować więcej niż 20% głosów na zgromadzeniu wspólników, walnym zgromadzeniu albo walnym zebraniu członków organizacji producentów oraz nie może posiadać więcej niż 49% udziałów lub akcji w tej organizacji, także pośrednio:

- 1) przez:
  - a) dysponowanie bezpośrednio lub pośrednio większością głosów na zgromadzeniu wspólników, walnym zgromadzeniu albo walnym zebraniu członków organizacji producentów, także jako zastawnik albo użytkownik, bądź w zarządzie innej osoby prawnej będącej członkiem tej organizacji, także na podstawie porozumień z innymi osobami, lub
  - b) uprawnienie do powoływania lub odwoływania większości członków zarządu innej osoby prawnej będącej członkiem organizacji producentów, także na podstawie porozumień z innymi osobami, lub
  - c) uprawnienie do powoływania lub odwoływania większości członków organu nadzoru innej osoby prawnej będącej członkiem organizacji producentów, także na podstawie porozumień z innymi osobami, lub
- 2) gdy:
  - a) członkowie zarządu osoby prawnej będącej członkiem organizacji producentów stanowią więcej niż połowę członków zarządu innej osoby prawnej będącej członkiem tej organizacji lub
  - b) bezpośrednio lub pośrednio dysponuje więcej niż 49% udziałów lub posiada więcej niż 20% głosów w spółce osobowej będącej członkiem organizacji producentów, także na podstawie porozumień z innymi osobami, lub wywiera decydujący wpływ na działalność innego członka tej organizacji, w szczególności na podstawie umów.

## **Procedura ubiegania się o uznanie**

Uznanie organizacji producentów i zatwierdzenie jej planu biznesowego, zatwierdzania zmian tego planu, uznanie zrzeszenia organizacji producentów oraz organizacji międzybranżowej, w tym międzynarodowej organizacji producentów, międzynarodowego zrzeszenia organizacji producentów oraz międzynarodowej organizacji międzybranżowej następuje w drodze decyzji administracyjnej na wniosek strony, składany do dyrektora oddziału regionalnego ARiMR właściwego z względu na ich siedzibę.

Przed złożeniem wniosku o uznanie organizacji producentów/ zrzeszenia organizacji producentów/ organizacji międzybranżowej, wymagane jest posiadanie numeru identyfikacyjnego nadanego w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności.

Do wniosku o uznanie organizacji producentów i zatwierdzenie jej planu biznesowego dołącza się:

- 1) plan biznesowy (w przypadku gdy wniosek o uznanie został złożony w postaci papierowej, plan biznesowy przesyła się również w postaci elektronicznej za pomocą środków komunikacji elektronicznej albo dołącza się na informatycznym nośniku danych);
- 2) kopię aktu założycielskiego sporządzonego zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 161 ust. 1 rozporządzenia nr 1308/2013, potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez osoby upoważnione odpowiednio do reprezentowania organizacji producentów albo zrzeszenia organizacji producentów, albo organizacji międzybranżowej;
- 3) oświadczenia członków organizacji producentów:
  - a) o członkostwie w tej organizacji i nieprzynależności do innej organizacji producentów uznanej na

rynku mleka lub przetworów mlecznych oraz

- b) o nieprzynależności do grupy producentów rolnych w rozumieniu przepisów o grupach producentów rolnych i ich związkach uznanej ze względu na grupę produktów: mleko krowie, owcze lub kozie;
- 4) oświadczenie składane przez osoby uprawnione do reprezentowania podmiotu, jeśli mleko lub przetwory mleczne wytworzone przez członków były sprzedawane z przeniesieniem prawa własności na podmiot ubiegający się o uznanie za organizację producentów;
- 5) dowody sprzedaży potwierdzające ilość wytworzonego mleka lub przetworów mlecznych wyprodukowanych i wprowadzonych do obrotu w okresie 12 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o uznanie, przez każdego członka organizacji będącego producentem - w przypadku gdy sprzedaż była realizowana bez przeniesienia prawa własności na podmiot ubiegający się o uznanie lub oświadczenia członków organizacji producentów (jedno z oświadczeń składanych na formularzu W-1.2/457)\*;
- 6) listę członków organizacji producentów (np. kopia wypełnionej Tabeli 1 z Planu biznesowego organizacji producentów).

\* w przypadku gdy członek organizacji będący producentem wytwarzał i wprowadzał do obrotu mleko lub przetwory mleczne bez przeniesienia prawa własności na podmiot ubiegający się o uznanie za organizację producentów w okresie 12 miesięcy przed złożeniem wniosku o uznanie, ma dwie możliwości udowodnienia tego faktu. Może on przedstawić dowody sprzedaży potwierdzające wprowadzanie do obrotu wytworzonego mleka lub przetworów mlecznych lub może przedstawić oświadczenie, o ilości wytworzonego mleka lub przetworów mlecznych, jaka została wprowadzona do obrotu – w przypadku mleka lub przetworów mlecznych sprzedawanych bezpośrednio konsumentom. Producent może też przedstawić powyższe dokumenty łącznie, w zależności od sposobu wprowadzania mleka lub przetworów mlecznych na rynek. Wynikające z powyższego Oświadczenie o ilości wytworzonego mleka lub przetworów mlecznych składa się na formularzu W-1.2/457 (zaznaczenie właściwego pola na oświadczeniu).

#### **Zrzeszenie organizacji producentów do wniosku o uznanie dołącza:**

- 1) kopię aktu założycielskiego potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez osoby upoważnione do reprezentowania zrzeszenia organizacji producentów;
- 2) oświadczenia członków tworzących zrzeszenie organizacji producentów o członkostwie w tym zrzeszeniu;
- 3) informacje o działaniach, jakie zrzeszenie organizacji producentów zamierza realizować w okresie 2 lat od dnia uzyskania uznania, zawierające zakres i opis tych działań oraz wskazanie źródeł ich finansowania.

#### **Organizacja międzybranżowa do wniosku o uznanie dołącza:**

- 1) kopię aktu założycielskiego potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez osoby upoważnione do reprezentowania organizacji międzybranżowej;
- 2) informacje o działaniach, jakie organizacja międzybranżowa zamierza realizować w okresie 2 lat od dnia uzyskania uznania, zawierające zakres i opis tych działań oraz wskazanie źródeł ich finansowania.

#### **Wnioski o uznanie mogą być składane w ciągu całego roku.**

Formularz wniosku wraz z załącznikami dostępny jest na stronie internetowej ARiMR: [www.gov.pl/web/arimr](http://www.gov.pl/web/arimr).

Dyrektor oddziału regionalnego ARiMR wydaje decyzję o uznaniu organizacji producentów/ zrzeszenia organizacji producentów/ organizacji międzybranżowej w terminie 4 miesięcy od dnia złożenia wniosku.

Na podstawie ostatecznej decyzji o uznaniu, dyrektor oddziału regionalnego ARiMR dokonuje wpisu podmiotu, który został uznany, do odpowiedniego rejestru.

**Po uzyskaniu uznania, organizacja producentów będzie mogła ubiegać się o wsparcie finansowe z interwencji I.13.2 *Tworzenie i rozwój organizacji producentów i grup producentów rolnych w ramach***

**Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, w terminie trwania naboru wniosków.**

**Powyższe wsparcie kierowane jest do organizacji producentów, uznanych nie wcześniej niż w dniu 1 stycznia 2023 r. na podstawie wymienionej na wstępie ustawy, które spełnią dodatkowe warunki kwalifikowalności, określone w regulaminie naboru wniosków.**

### **Plan biznesowy organizacji producentów**

Plan biznesowy powinien być sporządzony na co najmniej 5 lat, na formularzu opracowanym przez ARiMR i udostępnionym na stronie internetowej ARiMR.

Elementy planu biznesowego zostały określone w rozporządzeniu MRiRW z dnia 5 grudnia 2022 r. *w sprawie szczegółowych warunków uznania organizacji producentów i zatwierdzenia jej planu biznesowego (...)* (Dz. U. z 2022 r. poz. 2591). Wniosek w sprawie zatwierdzenia zmian planu biznesowego organizacji producentów **składa się w terminie do 60 dni przed zakończeniem danego roku działalności** organizacji producentów, którego dotyczy zmiana.

W przypadku dokonania zmiany w składzie członkowskim organizacji producentów wniosek w sprawie zatwierdzenia zmian planu biznesowego organizacji producentów składa się **do zakończenia danego roku działalności organizacji producentów, którego dotyczy zmiana.**

Do wniosku o wydanie decyzji o zatwierdzeniu zmian do planu biznesowego dołącza się:

- dokumenty potwierdzające aktualny stan realizacji planu biznesowego albo ich kopie potwierdzone za zgodność z oryginałem przez osobę upoważnioną odpowiednio do reprezentowania organizacji;
- plan biznesowy zawierający proponowane zmiany - w przypadku gdy ten wniosek został złożony w postaci papierowej, plan biznesowy przesyła się również w postaci elektronicznej za pomocą środków komunikacji elektronicznej albo dołącza się na informatycznym nośniku danych.

### **Rejestr organizacji producentów, zrzeszeń organizacji oraz organizacji międzybranżowych na rynku mleka i przetworów mlecznych**

Dyrektor oddziału regionalnego ARiMR prowadzi w postaci elektronicznej:

- 1) rejestr uznanych organizacji producentów,
- 2) rejestr uznanych zrzeszeń organizacji producentów,
- 3) rejestr uznanych organizacji międzybranżowych.

Powyższe rejestry są jawne i udostępniane na stronie internetowej ARiMR: [www.gov.pl/web/arimr](http://www.gov.pl/web/arimr).

Podmiot wpisany do rejestru, zobowiązany jest do pisemnego informowania dyrektora oddziału regionalnego ARiMR o każdej zmianie danych zawartych w rejestrze, w terminie 14 dni od dnia zaistnienia tych zmian.

W przypadku zmiany:

- 1) nazwy, siedziby i adresu organizacji producentów albo zrzeszenia organizacji producentów, albo organizacji międzybranżowej,
- 2) imion i nazwisk osób upoważnionych do reprezentowania organizacji producentów albo zrzeszenia organizacji producentów, albo organizacji międzybranżowej,

podmiot zobowiązany jest dostarczyć również dokumenty potwierdzające zaistniałe zmiany.

### **Kontrole spełniania warunków uznania**

Dyrektor oddziału regionalnego ARiMR przeprowadza **co najmniej raz na 3 lata, kontrole** w zakresie określonym przepisami Unii Europejskiej dotyczącymi uznawania organizacji producentów i zrzeszeń organizacji producentów oraz organizacji międzybranżowej na rynku mleka i przetworów mlecznych.

**Szczegółowe informacje można uzyskać:**

- dzwoniąc na bezpłatną infolinię: 800-38-00-84
- na stronie internetowej: [www.gov.pl/web/arimr](http://www.gov.pl/web/arimr)/ Grupy i Organizacje Producentów
- wysyłając e-mail na adres: [info@arimr.gov.pl](mailto:info@arimr.gov.pl)

- w oddziałach regionalnych ARiMR (adresy i numery telefonów dostępne są m.in. na stronie internetowej ARiMR).